

RHODESIANKOIRIEN DLA- KARTOITUS KÄYNTIIN TAMMIKUUSSA 2013

Mistä on kyse?

Koirilla esiintyy spontaanisti useita erilaisia perinnöllisiä sairauksia, aivan kuten ihmiselläkin. Joidenkin sairauksien yleisyys saattaa olla kuitenkin jopa kymmenkertainen ihmiseen verrattuna. Tämä johtuu puhtasrotuisten koirien rotuhistoriasta; puhtaat rodut on usein luotu muutamasta yksilöstä, ja niiden takana on aina voimakasta sisäsiitosta. Tämä on tilanne myös rhodesiankoiran kohdalla. Lähisukulaisten käyttö jalostuksessa kaventaa perimää ja lisää rodulle tyypillisten sairauksien kantajien ja sitä kautta myös sairastuvien yksilöiden määrää. Liiallinen sisäsiitos kaventaa perimän monimuotoisuutta, ja voi uhata rodun elinvoimaa ja terveyttä.

Koiran perimän monimuotoisuus riippuu rodun historiasta, populaation koosta ja jalostuskäytännöistä. Kaikki tämä huomioiden voidaan olettaa rhodesiankoirien DLA- monimuotoisuuden olevan varsin niukkaa. Tämä altistaa koirat erilaisille autoimmuunisairauksille kuten allergioille, joita myös rhodesiankoirissa on tavattu viime vuosina enenevässä määrin. Näitä autoimmuunisairauksia ovat muun muassa kilpirauhasen vajaatoiminta, immuunivälitteinen hemolyttinen anemia, Addisonin tauti, lupus ja SLO.

Geenitestaus tarjoaa kasvattajien ja koiranomistajien käyttöön uusia työkaluja esimerkiksi jalostusvalintoja tehtäessä. Edelleenkin kasvattajan on huomioitava jalostusyksilö kokonaisuutena niin rakenteen, terveyden kuin luonteenkin osalta. Geenitestauksella kasvattaja voi kuitenkin tehdä jalostusvalintoja, joissa geneettinen monimuotoisuus on mahdollisimman laaja, ja tätä kautta alentaa riskiä esimerkiksi autoimmuunisairauksille.

Tavoite ja hyödyt

Tavoitteena on kartoittaa rhodesiankoiran geneettinen monimuotoisuus DLA-geenialueen suhteen. Kartoituksen avulla saadaan selville rodussa yleisimmin esiintyvät DLA- haplotyytit sekä niiden jakautuminen rodussa. Saatavaa tietoa voidaan käyttää tulevaisuudessa hyödyksi jalostusvalintoja tehtäessä; jalostusyksilöiksi voidaan valita sellaiset koirat, joiden geenistö on keskenään mahdollisimman erilainen.

Kohderyhmä

Mukaan toivotaan mahdollisimman erisukuisia koiria; tuonteja eri maista ja kotimaisia koiria eri vanhemmista. Riittävän kattavan otoksen saamiseksi mukaan tarvitaan vähintään 30 koiraa. Jos koiria ilmoitetaan yli 30, karsitaan tässä vaiheessa toisilleen läheistä sukua olevia koiria pois. Kartoitukseen on mahdollista osallistua myös sellaisen koiran, jota ei valita yhdistyksen taloudellista tukea saavaksi koiraksi. Tällöin testin voi tilata suoraan Genoscooperilta. Yhdistyksen tuki kohdennetaan ensisijaisesti niihin koiriin, joiden testaamisella saadaan mahdollisimman laaja käsitys rodun monimuotoisuuden tilanteesta.

Kasvattaja

- Voit valita jalostukseen geneettisesti mahdollisimman erilaisia yksilöitä.
- Voit etsiä MyDogDNA- tietokannasta jalostukseen sopivia yksilöitä, ja huomioida samanaikaisesti esimerkiksi yksilöiden geneettisen terveyden ja koko rodun monimuotoisuuden.
- Näet, missä jalostuksellisesti sopivat koirat ovat maantieteellisesti, ja voit ottaa palvelun kautta yhteyttä koirien omistajiin.

Koiranomistaja

- Oma käyttäjäprofiili MyDogDNA- palveluun sekä koiraprofiilin testituloksille.
- Kansainvälisesti hyväksytty DNA-tunniste koirallesi (tällöin näyte tulee ottaa eläinlääkärin tai virallisen näytteenottajan toimesta).
- Sairausriskiprofiili yli 100 tunnetun sairauden osalta.
- Kartoituksen koiran perinnöllisestä monimuotoisuudesta verrattuna rodun yleiseen monimuotoisuuteen.
- Tietoa koiran ilmiäsuun periytymisestä.
- Tietoa koirasi geneettisestä linjasta rodun sisällä.

Miten

Näytteet annetaan poskisolunäytteinä. Genoscooper toimittaa jokaiselle testiin osallistuvalla näytteenottovälineet suoraan kotiin. Toimitus sisältää tarkat näytteenotto-ohjeet.

Mikäli haluat koirallesi MyDogDNA-passin, on näytteenottajan oltava eläinlääkäri tai virallinen näytteenottaja.

Huom! Mikäli koirasta on olemassa oleva näyte geenipankissa, ei uutta näytettä tarvitse toimittaa!

Hinta

Testin hinta on 130 euroa. Tästä hinnasta yhdistys maksaa 50 euroa, eli koiranomistajalle maksettavaksi jää 80 euroa. Testimaksu on maksettava 31.1.2013 mennessä. Ohjeet maksamiseen toimitetaan mukaan valittujen koirien omistajille. Yhdistyksen tuen saamiseksi koiranomistaja sitoutuu antamaan yhdistyksen käyttöön koiran täydellisen testituloksen.

Aikataulu

Näytteiden tulee olla perillä Genoscooperilla 31.1.2013 mennessä. Aikataulu on tiukka johtuen Genoscooperin tarjouksesta, joka on voimassa ainoastaan tähän määräaikaan saakka. Tämän jälkeen testin hinta nousee merkittävästi.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen

Ilmoittaudu mukaan jalostustoimikunnan sihteerille Päivi Sormuselle **15.1.2013** mennessä, psormunen@kolumbus.fi. Ilmoittautumiseen tarvitaan oma nimesi, osoitteesi ja sähköpostiosoitteesi, sekä koiran täydellinen nimi. Mikäli koirasi ei ole rekisteröity Suomen Kennelliittoon, toimita ilmoittautumisen yhteydessä myös kopio koirasi sukutaulusta.